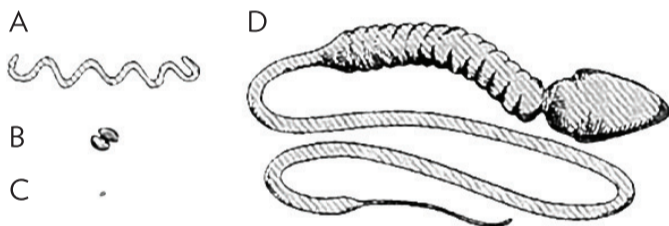

AR ŽINAI, KAD...

- Prezervatyvų (vyriškų) veiksmingumas apsaugant nuo žmogaus imunodeficitu viruso (ŽIV) perdavimo įrodytas tyrimais. Laboratoriniai tyrimai rodo, kad latekso prezervatyvai sudaro efektyvų barjerą net prieš pačius mažiausius lytiškai plintančių infekcijų (LPI) sukėlėjus (pav.).

Pav. Spermatozoido ir lytiškai plintančių infekcijų sukėlėjų lyginamieji dydžiai

A – *Treponema pallidum* (sifilis); B – *Neisseria gonorrhoeae* (gonorėja);
C – žmogaus imunodeficitu virusas (ŽIV); D – Spermatozoidas.

- **PREZERVATYVAI SUMAŽINA riziką užsikrėsti LPI, jeigu yra naudojami nuolat ir tinkamai. NEPASTOVIAI NAUDOJANT AR VISAI NENAUDOJANT prezervatyvų lytinių santykių metu, galima užsikrėsti LPI, nes infekcijos perdavimui kartais pakanka tik vieno lytinio akto su LPI užsikrėtusiu partneriu.**
- Kai dėl netinkamo naudojimo prezervatyvas suplyšta, nuslysta ar praleidžia (organizmo) skysčius, sumažėja jo apsauginis poveikis. Netinkamas naudojimas dažniausiai reiškia, kad prezervatyvas nebuvo naudojamas visą lytinio akto laiką nuo jo pradžios (lytinio kontakto) iki pabaigos (ejakuliacijai įvykus).

PAGRINDINIAI LPI SIMPTOMAI:

- Išskyros iš šlapimo takų ar lyties organų. Išskyrų spalva įvairi – nuo geltonai žalsvos iki permatomos.
- Skausmingas, dažnesnis šlapinimasis.
- Išbėrimai lyties organų srityje.
- Skausmas kapšelyje, pilvo apačioje.
- Padidėję kirkšnių limfmazgiai.
- Išeinamosios angos skausmas, perštėjimas.
- Anogenitalinės karpos.
- Sąnarių skausmai.
- Kraujo pasirodymas lytinių santykių metu ar po jų, mėnesinių ciklo viduryje.

NAUDOJIMOSI PREZERVATYVU TAISYKLĖS:

- Naudoti per kiekvieną vagininį, analinį ir oralinį lytinį aktą, visą jo laiką (nuo pradžios iki pabaigos).
- Prieš naudojimą rekomenduojama patikrinti prezervatyvo pakuotę ir įsitikinti, kad ji nepažeista. Reikia patikrinti pakuotės galiojimo laiką arba pagaminimo datą ir įsitikinti, kad galiojimas dar nepasibaigęs. Jei prezervatyvas trapus, sausas ar pakeitęs spalvą (patamsėjęs), tokio nenaudoti. Napatartina atidarinti prezervatyvų pakuotę aštriais daiktais, žirkklėmis, peiliais.
- Prieš kiekvieną lytinių organų kontaktą užmauti prezervatyvą ant sukietėjusios varpos galvutės (vyniojama lankelio puse į išorę).
- Jei prezervatyvas neturi rezervuaro spermai, tuomet reikia truktelti jo viršūnelę apie centimetrą, kad joje liktų vietos spermai surinkti. Pirštais prilaikant prezervatyvo viršūnelę išvynioti prezervatyvą iki pat sukietėjusios varpos šaknies.
- Iškart po ejakuliacijos, nespėjus suminkštėti varpai, prilaikant prezervatyvą atsargiai ištraukti varpą. Švelniai, kad neišsiliėtų sperma, nuimti prezervatyvą nuo varpos.
- Suvyniojus panaudotą prezervatyvą į servetėlę, išmesti jį į šiukšlių dėžę, kad to netektų daryti kitam asmeniui.
- Jei lytinio akto metu prezervatyvas plyšo, rekomenduojama nedelsiant aktą nutraukti ir pakeisti kitu.
- Jeigu naudojami lubrikantai, jie turi būti pagaminti vandens pagrindu. Aliejiniai lubrikantai (pvz., vazelinai, taukai, mineraliniai aliejai, masažo aliejai, kūno losjonai, maistiniai aliejai) neturėtų būti naudojami, nes dėl jų poveikio lateksas gali susilpnėti ir plyšti.
- Pradėjus prezervatyvą išvynioti ne ta puse, tačiau vėliau apvertus teisingąja, iškyla grėsmė, kad išorinė pusė bus užteršta (sutepta) priešejakuliaciniu skysčiu, turinčiu infekcijų sukėlėjų (mikroorganizmų). Jei taip nutiko ir įtariama, kad prezervatyvas užsiteršė, jis turėtų būti išmestas ir pakeistas nauju.
- Nusimovus prezervatyvą, turėtų būti vengiama genitalijų kontakto, kad nepersiduotų ant varpos galvutės ar šlaplės likusi sperma, ar infekcijas sukeltantys mikroorganizmai.

KILUS ĮTARIMUI, KAD GALĖJOTE UŽSIKRĖSTI LPI...

Kreiptis į savo šeimos gydytoją arba dermatovenerologą. Infekcijos (ŽIV, sifilis, virusinis hepatitas B), kurioms išaiškinti tiriamas kraujas, nenustatomos iš karto po užsikrėtimo, nes šios infekcijos turi inkubacinį (slaptą) laikotarpį. Dėl ŽIV ir sifilio rekomenduojama pasitikrinti praėjus vidutiniškai 21 d. po nesaugių lytinių santykių.